

P.Z. br. 93

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/20-01/166

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 17. prosinca 2020.

Hs*NP*022-03/20-01/166*65-20-02*Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti novčarskih institucija***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 17. prosinca 2020. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova dr. sc. Davora Božinovića i državne tajnike Žarka Katića, Tereziju Gras i dr. sc. Irenu Petrijevčanin Vuksanović.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-01/110

URBROJ: 50301-21/21-20-5

Zagreb, 17. prosinca 2020.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti novčarskih institucija

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18, 53/20, 119/20 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti novčarskih institucija.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova dr. sc. Davora Božinovića te državne tajnike Žarka Katića, Tereziju Gras i dr. sc. Irenu Petrijevčanin Vuksanović.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ZAŠTITI NOVČARSKIH INSTITUCIJA**

Zagreb, prosinac 2020.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI NOVČARSKIH INSTITUCIJA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o zaštiti novčarskih institucija stupio je na snagu u svibnju 2015. Ovim Zakonom propisuju se mjere zaštite osoba i imovine u poslovnicama novčarskih institucija, mjere zaštite osoba i imovine pri korištenju uređaja za uplatu, isplatu i pohranu gotovog novca i vrijednosti, mjere zaštite osoba i imovine prilikom distribucije gotovog novca i vrijednosti, mjere zaštite tajnosti osobnih i drugih podataka u novčarskim institucijama te nadzor nad njegovom provedbom. Svrha ovoga Zakona je smanjenje rizika i povećanje zaštite osoba u novčarskim institucijama.

Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se ovim Zakonom uređuju

Praćenjem imovinskih kaznenih djela tijekom posljednjih nekoliko godina uočen je trend porasta kaznenih djela teških krađa provaljivanjem odnosno „fizičkih“ napada na bankomate. Tako je 2018. počinjeno 18 kaznenih djela teških krađa provaljivanjem u bankomate, od čega osam eksplozijom plina, a jedno uporabom eksploziva. U 2019. počinjeno je 35 kaznenih djela teških krađa provaljivanjem u bankomate, od čega 22 eksplozijom plina. Do 1. studenog 2020. počinjeno je 36 kaznenih djela teške krađe odnosno pokušaja teške krađe provaljivanjem u bankomate, od čega 34 eksplozijom plina ili eksploziva.

U Republici Hrvatskoj ima oko 5.850 bankomata i njihov broj je u porastu, a njihova zaštita propisana je Zakonom o zaštiti novčarskih institucija. Zaštita bankomata dijeli se na zaštitu internih bankomata (onih smještenih u poslovnicama banaka) i eksternih bankomata (izvan poslovnica banaka, u drugim pravnim osobama, na javnim površinama i dr.).

Bankomati su postali najrašireniji izvor gotovog novca u Republici Hrvatskoj (oko 4.600 eksternih i 1.250 internih bankomata), a trenutna zaštita propisana važećim Zakonom ne pruža odgovarajući stupanj sigurnosti za osobe i imovinu.

Bankomati su u pravilu smješteni u stambenim ili poslovnim objektima te na otvorenim prostorima gdje se okuplja veći broj ljudi, a kako je uočen porast broja napada, ukazuje se da fizički napadi na bankomate predstavljaju sve veću potencijalnu ugrozu za sigurnost ljudi, života i imovine.

Uz navedene faktore rizika, u predstojećem razdoblju uočavaju se dodatni faktori rizika uvođenjem eura kao službene valute, pri čemu će se rizičnost povećati, s obzirom da će vrijednost novca u bankomatima višestruko porasti, a to bi ako se ne povećaju mjere zaštite, moglo dovesti do iznimnog povećanja broja napada na bankomate u Republici Hrvatskoj.

Jedan od najefikasnijih načina smanjenja rizika od fizičkih napada na bankomate je ugrađivanje elektrokemijske zaštite u uređaje, što trenutno prema postojećim Zakonskim odredbama nije obveza. Primjerice, uvođenjem sustava elektrokemijske zaštite u proces osiguranja i pratnje novca, od 2007. do danas gotovo su iskorijenjena kaznena djela razbojništva na specijalna oklopljena vozila zaštitarskih tvrtki.

U konačnici, ugradnjom sustava zaštite koji primarno djeluje na gotov novac u bankomatima i čini ga neupotrebljivim, smanjili bi se ili potpuno prestali fizički napadi na bankomate putem korištenja plina ili eksploziva.

S obzirom da postoje određena preventivna i provjerena rješenja kojima bi se kao tehničkim mjerama postigla veća efikasnost u zaštiti bankomata i time prevenirala kaznena djela provala u bankomate, potrebno je nadopuniti postojeće mjere zaštite propisane važećim Zakonom.

Uspostava mjere ugradnje sustava elektrokemijske zaštite za interne bankomate ovisit će o kategorizaciji bankomata sukladno izrađenim prosudbama ugroženosti u kojima će se procijeniti rizik s obzirom na visinu ugroze koja ovisi o smještaju, tipu, frekvenciji korištenja i drugim vanjskim i unutarnjim čimbenicima ugroze. Uspostava mjera u eksterne bankomate mora biti obvezatna za sve eksterne bankomate bez iznimke, s obzirom na činjenicu da je više od 95% kaznenih djela počinjeno na eksternim bankomatima.

Procjena je da bi se potpuna implementacija propisanih mjer mogla dovršiti u roku od pet godina od dana stupanja ovoga Zakona na snagu, što bi preraspodijelilo i olakšalo ukupan trošak njihovog uvođenja.

Posljedice koje će proisteći donošenjem ovog Zakona

Ovim Zakonom propisao bi se suvremeni način zaštite bankomata, koji je usmjeren na zaštitu novca. Dosadašnje mjeru zaštite koje su bile usmjerene na zaštitu uređaja (video nadzor, detektori otvaranja vrata sefa, vibracijski detektori, mehaničke mjeru) nisu dale dovoljno dobre rezultate, iako imaju korisnu preventivnu ulogu.

Mjerom uvođenja sustava zaštite koji po neovlaštenom prodoru u sef bankomata uništava novčanice i čini ih neuporabljivim postići će se efekt odvraćanja počinitelja i otežavanja počinjenja kaznenih djela teških krađa, a posredno povećanom sigurnosti osoba i imovine koji su u velikoj mjeri ugroženi s obzirom na način počinjenja kaznenih djela (eksplozije koje uništavaju okolnu imovinu i mogu ozlijediti ljude).

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ZAŠTITI NOVČARSKIH INSTITUCIJA**

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti novčarskih institucija (Narodne novine, broj 56/15), u članku 7. točka 4. mijenja se i glasi:

„4. Poslovnice banaka i štednih banaka s pripadajućim internim i eksternim bankomatima, dnevno-noćnim trezorima i sigurnosnim depozitnim spremnicima te interni i eksterni bankomati drugih pravnih osoba štite se:

- primjenom protuprepadnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma
- primjenom protuprovalnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma i spajanjem na unutarnje sirene i vanjske sirene s bljeskalicama
- neprekidnim sustavom video-nadzora unutar i izvan objekta s pohranom video-zapisa u digitalnom obliku
- primjenom sustava kontrole pristupa u prostorije i prostore s posebnom namjenom, sukladno propisanim sigurnosnim procedurama
- tjelesnom zaštitom, pri čemu u poslovcicama poslovnih banaka u kojima se novčarsko poslovanje obavlja na deset i više aktivnih uplatno-isplatnih mjesta s najmanje dva zaštitara u smjeni
- pohranom dnevnog manipulativnog novca u ladice s vremenskom odgodom otvaranja ili kase s vremenskom odgodom otvaranja
- pohranom gotovog novca s uplatno-isplatnih mjesta iznad blagajničkog maksimuma propisanog sigurnosnim procedurama u: centralne trezore ili trezore ili čvrste neprobojne (zidane ili protubalističke) prostore ili prostorije s protuprovalnim ili drugim neprobojnim vratima u sebove s mehaničkim otvaranjem ili sebove s vremenskom odgodom otvaranja ili sebove koji imaju vremenu odgodu otvaranja, ako se nalaze izvan centralnih trezora, trezora ili čvrstih neprobojnih (zidanih ili protubalističkih) prostora ili prostorija s protuprovalnim ili drugim neprobojnim vratima.

4.1. Centralni trezori, trezori i čvrsti neprobojni (zidani ili protubalistički) prostori te prostorije s protuprovalnim ili drugim neprobojnim vratima štite se sustavima protuprovalne i protuprepadne zaštite te sustavom video-nadzora s pohranom video-zapisa. Pristup trezoru i centralnom trezoru mora biti osiguran kontrolom pristupa, a pristup centralnom trezoru dodatno i mehaničkom zaštitom pretprostora čeličnim vratima sa ili bez rešetki.

4.2. Uplatno-isplatna mjesta na kojima se posluje tzv. drive-in načinom, odnosno na kojima je omogućeno strankama obaviti novčarsko poslovanje iz vozila, moraju imati neprobojnu protubalističku pregradu, tehničku izvedbu koja omogućava glasovnu komunikaciju te pokretnu transfer ladicu za provedbu transakcija sa strankama.

4.3. Interni bankomati štite se protuprovalnim sustavom koji detektira otvaranje vrata, a svaki nasilni pokušaj ulaza u prostor sefa bankomata dojavljuje na centralni dojavni sustav

zaštitarske tvrtke i putem zvučnog alarma, neprekidnim video-nadzorom s pohranom video-zapisa kojim se pokriva i korisnički i pozadinski dio bankomata te, u skladu s prosudbom ugroženosti svake pojedine lokacije u odnosu na povećani rizik za osobe i imovinu, sustavom elektrokemijske zaštite čijom aktivacijom se trajno označavaju i uništavaju novčanice s vidljivo istaknutom oznakom o uništenju i obojenju novca pri pokušaju nasilne provale u bankomat. Prosudbu ugroženosti svake pojedine lokacije internih bankomata u odnosu na povećani rizik za osobe i imovinu provodi banka, sukladno propisu kojim se uređuje djelatnost privatne zaštite.

4.4. Eksterni bankomati štite se sustavom elektrokemijske zaštite čijom aktivacijom se trajno označavaju i uništavaju novčanice s vidljivo istaknutom oznakom o uništenju i obojenju novca pri pokušaju nasilne provale u bankomat i protuprovalnim sustavom koji svaki nasilni pokušaj ulaza u prostor sefa bankomata dojavljuje na centralni dojavni sustav zaštitarske tvrtke i putem zvučnog alarma, a iznimno neprekidnim video-nadzorom koji pokriva korisnički dio bankomata s pohranom video-zapisa za bankomate nad kojima je počinjeno kazneno djelo provale, pokušaja provale ili skimminga. Pohrana video-zapisa s eksternih bankomata može biti na snimaču unutar bankomata ili u prostoriji za bankomat u zaštićenom protusabotažnom metalnom kućištu odgovarajuće klase protuprovalnosti s dojavom neovlaštenog pristupa snimaču ili se video signal može odaslati na izdvojenu lokaciju na kojoj se snima.

4.5. Svaki novi eksterni bankomat koji se stavlja u promet na korištenje građanima ili se zamjenjuje radi amortizacije ili uništenja po počinjenju kaznenog djela, mora prije primjene, odnosno puštanja u pogon odmah biti opremljen sustavom elektrokemijske zaštite.

4.6. Interni i eksterni bankomati moraju imati neprekidni nadzor komunikacijske veze bankomata s dojavnim centrom, a sefovi bankomata moraju imati EN 1143-1 europski certifikat za protuprovalnost.

4.7. Dnevno-noćni trezori banaka štite se protuprovalnim sustavom koji registrira i dojavljuje nasilni pokušaj ulaza u trezor na centralni dojavni sustav zaštitarske tvrtke te obveznim neprekidnim video-nadzorom koji pokriva vanjski korisnički dio trezora, s pohranom video-zapisa. Konstrukcija depozitnog sefa za dnevno-noćne trezore mora imati EN 1143-2 europski certifikat za protuprovalnost.

4.8. Sigurnosni depozitni spremnici u koje se pohranjuje novac i vrijednosti štite se kombiniranom zaštitom (minimalno protuprovalni sustav s dojavom na centralni dojavni sustav zaštitarske tvrtke ili zvučnim alarmom te mehanička zaštitu putem učvršćenja spremnika za čvrstu podlogu i načinom otvaranja vrata putem elektromehaničkih brava sa šiframa ili suključarstvom).“.

Članak 2.

U članku 15. stavku 1. iza riječi: „i kretanja,“ dodaju se riječi: „sustava elektrokemijske zaštite.“.

Članak 3.

U članku 16. stavku 1. iza riječi: „članka 29. stavka 2.“ dodaju se riječi: „točke 2.“.

U stavku 1. podstavku 7. iza riječi: „spremnik“ stavlja se zarez i dodaju se riječi: „kasetu bankomata“.

Članak 4.

U članku 19. stavku 2. točka 8. mijenja se i glasi:

„8. bankomate i druge uplatno-isplatne uređaje s tehnologijom kojom se postiže isti ili veći efekt zaštite novčanica ili se iz drugih sigurnosnih, tehničkih ili organizacijskih razloga ne mogu uspostaviti osnovne mjere zaštite“.

Članak 5.

U članku 42. stavku 1. točka 30. mijenja se i glasi:

„30. u kojoj ugradnja elemenata i sustava tehničke zaštite (protuprovalnih i protuprepadnih sustava, sustava video-nadzora, sustava kontrole ulaza/izlaza i kretanja, sustava elektrokemijske zaštite, protubalistička pregrada i drugi ugrađeni elementi i sustavi) nije provedena sukladno posebnim propisima koji uređuju djelatnost tehničke zaštite kao i normama navedenim u popisu iz članka 14. stavak 3. i članka 45. stavka 1. (članak 15. stavak 1.)“.

Članak 6.

U članku 43. stavku 1. točka 6. mijenja se i glasi:

„6. koja u tehničkoj dokumentaciji za uređaje i sustave elektrokemijske zaštite nema izvješća o ispitivanju s pozivom na normu kojom se ispituju svi sigurnosni parametri (elektro-ispitivanja, ispitivanja na mehanički, termički i drugi prođor u spremnik, kasetu bankomata ili uređaj te ispitivanje na postotak oštećenja novčanica) (članak 16. stavak 1. podstavak 7.)“.

Iza točke 6. dodaje se točka 6.a koja glasi:

„6.a koja u tehničkoj dokumentaciji za uređaje i sustave mehaničke i elektroničke zaštite u spremnicima za prijenos vrijednosti nema izvješća o ispitivanju s pozivom na normu kojom se ispituju svi sigurnosni parametri (elektro-ispitivanja, ispitivanja na mehanički, termički i drugi prođor u spremnik) (članak 16. stavak 1. podstavak 8.)“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 7.

Novčarske institucije dužne su uspostaviti mjere elektrokemijske zaštite novca u bankomate propisane ovim Zakonom u roku od pet godina od dana njegovog stupanja na snagu, osim u slučaju kada se novi eksterni bankomat stavlja u promet na korištenje građanima ili se zamjenjuje radi amortizacije ili uništenja po počinjenju kaznenog djela, koji mora prije primjene, odnosno puštanja u pogon odmah biti opremljen sustavom elektrokemijske zaštite.

Dinamika i prioriteti uspostave mjera iz stavka 1. ovog članka ovisni su o procjeni rizika po počinjenje kaznenih djela na bankomatima na svakoj pojedinoj lokaciji u odnosu na povećani rizik po osobe i imovinu, koju provodi banka.

Članak 8.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Članak 1.

Člankom 7. važećeg Zakona o zaštiti novčarskih institucija propisuje se način zaštite novčarskih institucija, odnosno propisuje se primjenom kojih mjera zaštite se štiti svaka pojedina novčarska institucija. Člankom 7. točkom 4. tako su propisane mjere zaštite za poslovnice banaka i štednih banaka s pripadajućim internim i eksternim bankomatima, dnevno-noćnim trezorima i sigurnosnim depozitnim spremnicima te za interne i eksterne bankomate drugih pravnih osoba. Odredbe članka 7. točke 4. dopunjaju se propisivanjem obveze uspostave elektrokemijskih sustava zaštite u interne bankomate ako se prosudbom ugroženosti – dokumentom koji se izrađuje u skladu s propisom kojim se uređuje djelatnost privatne zaštite, kategorizira interni bankomat u jednu od prve dvije kategorije ugroženosti (najviši i visoki stupanj zaštite). Propisuje se obveza uspostave elektrokemijskih sustava zaštite u sve eksterne bankomate, bez iznimke. Također, propisuje se odredba obvezatne uspostave elektrokemijske zaštite u svaki novi eksterni bankomat koji se stavlja u promet na korištenje građanima ili se zamjenjuje radi amortizacije ili uništenja po počinjenju kaznenog djela.

Uz navedeno, u članku 7. važećeg Zakona o zaštiti novčarskih institucija izvršena je izmjena cijele točke 4. kako bi se ista nomotehnički preciznije uredila, odnosno kako bi se otklonile nedoumice vezane uz utvrđivanje broja podtočaka u toj točki. Stoga je ista uređena po uzoru na ostale točke članka 7. važećeg Zakona (primjerice podtočka 6. ili podtočka 8.).

U svezi dopune članka 7. stavak 1. točke 4. Zakona, nije potrebno mijenjati ili dopuniti prekršajne odredbe važećeg Zakona, obzirom da je neprovođenje mjera zaštite iz članka 7. točaka 1. do 14. već propisano i sankcionirano odredbom članka 42. stavka 1. točkama 2. i 3. važećeg Zakona.

Članak 2.

Člankom 15. važećeg Zakona propisana je dužnost novčarske institucije da ugradnju svih elemenata i sustava zaštite provede u skladu s posebnim propisima koji uređuju djelatnost tehničke zaštite te hrvatskim i međunarodnim normama. Predlaže se dopuniti odredbu stavka 1. na način da i elektrokemijska zaštita također mora biti uspostavljena sukladno propisima za tehničku zaštitu i normama koje uređuju funkcionalnost i način primjene sustava.

Članak 3.

Člankom 16. važećeg Zakona propisuje se sadržaj tehničke dokumentacije u vezi ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti sustava zaštite. Obzirom da se tehnička dokumentacija spominje samo u točki 2. članka 29. stavka 2., u stavak 1. članka 16. dodana je navedena točka. Također, obzirom na predloženu obvezu ugradnje elektrokemijske zaštite bankomata potrebno je nadopuniti članak 16. stavak 1. podstavak 7. na predloženi način kako bi se ova odredba odnosila i na kasetu bankomata.

Članak 4.

Člankom 19. važećeg Zakona propisano je da novčarske institucije mogu zatražiti izuzeće od primjene neke od Zakonom propisanih mjera zaštite te tražiti uspostavu alternativnih mjera

zaštite. Odredbom članka 19. stavka 2. točke 8. propisano je da novčarske institucije takav zahtjev mogu podnijeti za bankomate i druge uplatno-isplatne uređaje u kojima su novčanice zaštićene elektrokemijskim sustavom zaštite s vidljivo istaknutom oznakom o uništenju i obojenju novca pri pokušaju nasilne provale u uređaj. S obzirom da se kao obvezna predlaže propisati mjera zaštite bankomata elektrokemijskim sustavom zaštite novčanica, potrebno je izmijeniti ovu odredbu tako da se ista odnosi na bankomate i druge uplatno-isplatne uređaje s tehnologijom kojom se postiže isti ili veći efekt zaštite novčanica ili se iz drugih sigurnosnih, tehničkih ili organizacijskih razloga ne mogu uspostaviti osnovne mjere zaštite.

Članak 5.

S obzirom da je dopunjena odredba članka 15. stavka 1. potrebno je izmijeniti i prekršajnu odredbu iz članka 42. stavka 1. točke 30. i uskladiti je s odredbom članka 15. stavka 1. normativnog dijela na koju upućuje.

Članak 6.

S obzirom da je dopunjena odredba članka 16. stavka 1. podstavka 7. potrebno je odgovarajuće urediti i prekršajnu odredbu iz članka 43. stavka 1. točke 6. i uskladiti je s odredbom članka 16. stavka 1. podstavka 7. normativnog dijela, na koju upućuje. Također, radi izbjegavanja kumulativnog propisivanja prekršaja potrebno je razdvojiti prekršajnu odredbu članka 43. stavka 1. točke 6. na dvije zasebne točke (6. i 6.a).

Članak 7.

Propisuje se rok od pet godina za uspostavu sustava elektrokemijske zaštite u bankomate, osim onih eksternih bankomata koji se kao novi stavljuju u promet, pri čemu oni moraju odmah imati propisanu zaštitu. Prioriteti bi trebali biti određeni procjenom povećanog rizika po ljudi (urbane sredine s povećanim brojem posjetitelja – trgovački centri, trgovи, poslovne zgrade, velike trgovine, pošte i dr.) koji mogu stradati uslijed eksplozije bankomata. Navedena dinamika ne može biti transparentna već se mora urediti po kategorizaciji bankomata ovisno o riziku po počinjenje kaznenih djela koju sastavlja bankarski sektor.

Članak 8.

Propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 7.

Novčarske institucije obavezno se štite primjenom sljedećih mjera zaštite:

1. Objekti Hrvatske narodne banke:

- primjenom protuprepadnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma
- primjenom protuprovalnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma i spajanjem na unutarnje sirene i vanjske sirene s bljeskalicama
- neprekidnim sustavom video-nadzora unutar i izvan objekta s pohranom video-zapisa u digitalnom obliku
- primjenom sustava kontrole pristupa u prostorije i prostore s posebnom namjenom, sukladno propisanim sigurnosnim procedurama
- pohranom novca i vrijednosti u centralne trezore ili trezore s vremenskom odgodom otvaranja ili suključarstvom, koji se štite i sustavima protuprovalne i protuprepadne zaštite te sustavom video-nadzora s pohranom video-zapisa
- tjelesnom zaštitom.

2. Centralni objekt Hrvatskog novčarskog zavoda štiti se primjenom mjera propisanih u točki 1. ovoga članka koji se odnosi na objekte Hrvatske narodne banke, a prodajna mjesta Hrvatskog novčarskog zavoda štite se:

- primjenom protuprepadnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma
- primjenom protuprovalnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma i spajanjem na unutarnje sirene i vanjske sirene s bljeskalicama
- neprekidnim sustavom video-nadzora unutar objekta s pohranom video-zapisa u digitalnom obliku
- pohranom vrijednosti koje su izložene kao prodajni artikli u poslovniciama u čvrste prostore (ladice, ormare, vitrine i sl.) sa staklenim elementima te mehaničkim otvaranjem pomoću ključeva
- pohranom dnevnog manipulativnog novca u ladice s mehaničkim ili elektroničkim otvaranjem ili kase s mehaničkim ili elektroničkim otvaranjem
- pohranom gotovog novca s uplatno-isplatnih mjesta iznad blagajničkog maksimuma u kase s mehaničkim otvaranjem.

3. Poslovnice Financijske agencije (FINA-e) štite se:

- primjenom protuprepadnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma

- primjenom protuprovalnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma i spajanjem na unutarnje sirene i vanjske sirene s bljeskalicama
 - neprekidnim sustavom video-nadzora unutar i izvan objekta s pohranom video-zapisa u digitalnom obliku
 - primjenom sustava kontrole pristupa u prostorije i prostore s posebnom namjenom, sukladno propisanim sigurnosnim procedurama
 - pohranom dnevnog manipulativnog novca u ladice s vremenskom odgodom otvaranja ili kase s vremenskom odgodom otvaranja
 - pohranom novca s uplatno-isplatnih mesta iznad blagajničkog maksimuma propisanog sigurnosnim procedurama u:
 - centralne trezore ili
 - trezore ili
 - čvrste neprobojne (zidane ili protubalističke) prostore ili prostorije s protuprovalnim ili drugim neprobojnim vratima u sefove s mehaničkim otvaranjem ili sefove s vremenskom odgodom otvaranja ili
 - sefove, ako se nalaze izvan centralnih trezora, trezora ili čvrstih neprobojnih (zidanih ili protubalističkih) prostora ili prostorija s protuprovalnim ili drugim neprobojnim vratima, koje imaju vremensku odgodu otvaranja
 - prostori iz alineja 1. – 3. ovoga podstavka štite se sustavima protuprovalne i protuprepadne zaštite te sustavom video nadzora s pohranom video zapisa. Pristup trezoru i centralnom trezoru mora biti osiguran kontrolom pristupa, a pristup centralnom trezoru dodatno i mehaničkom zaštitom preprostora čeličnim vratima sa ili bez rešetki
 - dnevno-noćni trezori FINA-e štite se protuprovalnim sustavom koji registrira i dojavljuje nasilni pokušaj ulaza u prostor sefa trezora na centralni dojavni sustav zaštitarske tvrtke te obveznim neprekidnim video-nadzorom koji pokriva vanjski korisnički dio trezora, s pohranom video-zapisa. Konstrukcija depozitnog sefa za dnevno-noćne trezore mora imati EN 1143-2 europski certifikat za protuprovalnost
 - tjelesnom zaštitom, pri čemu u poslovcama FINA-e u kojima se novčarsko poslovanje obavlja na deset i više aktivnih uplatno-isplatnih mesta s najmanje dva zaštitara u smjeni.
4. Poslovnice banaka i štednih banaka s pripadajućim internim i eksternim bankomatima, dnevno-noćnim trezorima i sigurnosnim depozitnim spremnicima te interni i eksterni bankomati drugih pravnih osoba štite se:
- primjenom protuprepadnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma
 - primjenom protuprovalnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma i spajanjem na unutarnje sirene i vanjske sirene s bljeskalicama
 - neprekidnim sustavom video-nadzora unutar i izvan objekta s pohranom video-zapisa u digitalnom obliku

- primjenom sustava kontrole pristupa u prostorije i prostore s posebnom namjenom, sukladno propisanim sigurnosnim procedurama
- pohranom dnevnog manipulativnog novca u ladice s vremenskom odgodom otvaranja ili kase s vremenskom odgodom otvaranja
- pohranom gotovog novca s uplatno-isplatnih mjesta iznad blagajničkog maksimuma propisanog sigurnosnim procedurama u:
 - centralne trezore ili
 - trezore ili
 - čvrste neprobojne (zidane ili protubalističke) prostore ili prostorije s protuprovalnim ili drugim neprobojnim vratima u sefove s mehaničkim otvaranjem ili sefove s vremenskom odgodom otvaranja ili
 - sefove koji imaju vremenu odgodu otvaranja, ako se nalaze izvan centralnih trezora, trezora ili čvrstih neprobojnih (zidanih ili protubalističkih) prostora ili prostorija s protuprovalnim ili drugim neprobojnim vratima
 - prostori iz alineja 1. do 3. ovoga podstavka štite se sustavima protuprovalne i protuprepadne zaštite te sustavom video-nadzora s pohranom video-zapisa. Pristup trezoru i centralnom trezoru mora biti osiguran kontrolom pristupa, a pristup centralnom trezoru dodatno i mehaničkom zaštitom pretprostora čeličnim vratima sa ili bez rešetki
 - tjelesnom zaštitom, pri čemu u poslovcicama poslovnih banaka u kojima se novčarsko poslovanje obavlja na deset i više aktivnih uplatno-isplatnih mjesta s najmanje dva zaštitara u smjeni
 - uplatno-isplatna mjesta na kojima se posluje tzv. drive-in načinom, odnosno na kojima je omogućeno strankama obaviti novčarsko poslovanje iz vozila, moraju imati neprobojnu protubalističku pregradu, tehničku izvedbu koja omogućava glasovnu komunikaciju te pokretnu transfer ladicu za provedbu transakcija sa strankama
 - interni bankomati štite se protuprovalnim sustavom koji detektira otvaranje vrata, a svaki nasilni pokušaj ulaza u prostor sefa bankomata dojavljuje na centralni dojavni sustav zaštitarske tvrtke i putem zvučnog alarma te neprekidnim video-nadzorom s pohranom video-zapisa kojim se pokriva i korisnički i pozadinski dio bankomata
 - eksterni bankomati štite se protuprovalnim sustavom koji svaki nasilni pokušaj ulaza u prostor sefa bankomata dojavljuje na centralni dojavni sustav zaštitarske tvrtke i putem zvučnog alarma, a iznimno neprekidnim video-nadzorom koji pokriva korisnički dio bankomata s pohranom video-zapisa za bankomate nad kojima je počinjeno kazneno djelo provale, pokušaja provale ili skimminga. Pohrana video-zapisa s eksternih bankomata može biti na snimaču unutar bankomata ili u prostoriji za bankomat u zaštićenom protusabotažnom metalnom kućištu odgovarajuće klase protuprovalnosti s dojavom neovlaštenog pristupa snimaču ili se video signal može odaslati na izdvojenu lokaciju na kojoj se snima
 - interni i eksterni bankomati moraju imati neprekidni nadzor komunikacijske veze bankomata s dojavnim centrom, a sefovi bankomata moraju imati EN 1143-1 europski certifikat za protuprovalnost

- dnevno-noćni trezori banaka štite se protuprovalnim sustavom koji registrira i dojavljuje nasilni pokušaj ulaza u trezor na centralni dojavni sustav zaštitarske tvrtke te obveznim neprekidnim video-nadzorom koji pokriva vanjski korisnički dio trezora, s pohranom video-zapisa. Konstrukcija depozitnog sefa za dnevno-noćne trezore mora imati EN 1143-2 europski certifikat za protuprovalnost
- sigurnosni depozitni spremnici u koje se pohranjuje novac i vrijednosti štite se kombiniranim zaštitom (minimalno protuprovalni sustav s dojavom na centralni dojavni sustav zaštitarske tvrtke ili zvučnim alarmom te mehanička zaštita putem učvršćenja spremnika za čvrstu podlogu i načinom otvaranja vrata putem elektromehaničkih brava sa šiframa ili suključarstvom).

5. Stambene štedionice štite se:

- primjenom protuprepadnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma
- primjenom protuprovalnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma i spajanjem na unutarnje sirene ili vanjske sirene s bljeskalicama
- neprekidnim sustavom video-nadzora unutar i izvan objekta s pohranom video-zapisa u digitalnom obliku
- pohranom dnevnog manipulativnog novca u ladice s mehaničkim ili električnim otvaranjem ili kase s mehaničkim ili električnim otvaranjem.

6. Poštanski uredi:

6.1. Mali poštanski uredi koji imaju do tri uplatno-isplatna mjesta i/ili prosječni dnevni promet na godišnjoj razini do 30.000,00 kuna štite se:

- primjenom protuprepadnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma
- primjenom protuprovalnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma i spajanjem na unutarnje sirene ili vanjske sirene s bljeskalicama
- neprekidnim sustavom video-nadzora unutar i izvan objekta s pohranom video -zapisa u digitalnom obliku
- pohranom dnevnog manipulativnog novca u ladice s mehaničkim ili električnim otvaranjem odnosno kase s mehaničkim ili električnim otvaranjem.

6.2. Srednji poštanski uredi koji imaju od četiri do deset uplatno-isplatnih mjesta i/ili prosječni dnevni promet na godišnjoj razini od 30.000,01 do 150.000,00 kuna štite se:

- primjenom protuprepadnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma
- primjenom protuprovalnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma i spajanjem na unutarnje sirene i vanjske sirene s bljeskalicama
- neprekidnim sustavom video-nadzora unutar i izvan objekta s pohranom video-zapisa u digitalnom obliku

- pohranom dnevnog manipulativnog novca u ladice s vremenskom odgodom otvaranja odnosno kase s vremenskom odgodom otvaranja.

6.3. Veliki poštanski uredi koji imaju više od deset uplatno-isplatnih mjesta i/ili prosječni dnevni promet na godišnjoj razini veći od 150.000,00 kuna štite se:

- primjenom protuprepadnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma
- primjenom protuprovalnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma i spajanjem na unutarnje sirene i vanjske sirene s bljeskalicama
- neprekidnim sustavom video-nadzora unutar i izvan objekta s pohranom video-zapisa u digitalnom obliku
- pohranom dnevnog manipulativnog novca u ladice s vremenskom odgodom otvaranja odnosno kase s vremenskom odgodom otvaranja
- tjelesnom zaštitom.

6.4. Pokretni poštanski uredi štite se:

- sustavom video-nadzora unutar objekta koji se sastoji od minimalno dvije video-kamere odgovarajućih karakteristika i funkcionalnosti za vozila, s pohranom video-zapisa u digitalnom obliku
- primjenom protuprovalnog i protuprepadnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma
- pohranom dnevnog manipulativnog novca u ladice s vremenskom odgodom otvaranja odnosno kase s vremenskom odgodom otvaranja
- ugradnjom GPS sustava za praćenje vozila.

7. Poslovnice Hrvatske lutrije štite se:

- primjenom protuprepadnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma
- primjenom protuprovalnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma i spajanjem na unutarnje sirene ili vanjske sirene s bljeskalicama
- neprekidnim sustavom video-nadzora unutar i izvan objekta s pohranom video-zapisa u digitalnom obliku
- pregradnjom radnog prostora zaposlenika neprobojnim protubalističkim pregradama od prostora za stranke s načinom otvaranja ulaznih vrata poslovnice iz zaštićenog uplatno-isplatnog prostora putem električne brave
- pohranom dnevnog manipulativnog novca u ladice s mehaničkim ili elektroničkim otvaranjem odnosno kase s mehaničkim ili elektroničkim otvaranjem.

8. Mjenjačnice i mjenjačka mjesta:

8.1. Mjenjačnice koje posluju kao samostalni objekti i kao osnovnu djelatnost obavljaju mjenjačke poslove štite se:

- primjenom protuprepadnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma
- primjenom protuprovalnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma i spajanjem na vanjske sirene s bljeskalicama
- neprekidnim sustavom video-nadzora unutar i izvan objekta s pohranom video-zapisa u digitalnom obliku
- pregradnjom radnog prostora zaposlenika neprobojnim protubalističkim pregradama od prostora za stranke
- pohranom dnevnog manipulativnog novca u ladice s mehaničkim ili električkim otvaranjem odnosno kase s mehaničkim ili električkim otvaranjem.

8.2. Mjenjačka mjesta na kojima se osim mjenjačkih obavljaju i drugi poslovi, a nalaze se u sklopu drugih ugovornih poslovnih subjekata, štite se:

- primjenom protuprepadnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma
- primjenom protuprovalnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma i spajanjem na unutarnje sirene i vanjske sirene s bljeskalicama
- neprekidnim sustavom video-nadzora unutar i izvan objekta s pohranom video-zapisa u digitalnom obliku
- pohranom dnevnog manipulativnog novca u ladice s vremenskom odgodom otvaranja odnosno kase s vremenskom odgodom otvaranja.

9. Kladionice se štite:

- primjenom protuprepadnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma
- primjenom protuprovalnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma i spajanjem na unutarnje sirene ili vanjske sirene s bljeskalicama
- neprekidnim sustavom video-nadzora unutar i izvan objekta s pohranom video-zapisa u digitalnom obliku
- pregradnjom radnog prostora zaposlenika neprobojnim protubalističkim pregradama od prostora za stranke te ulaznim vratima poslovnice iz zaštićenog uplatno-isplatnog prostora s otvaranjem putem električne brave
- pohranom dnevnog manipulativnog novca u ladice s mehaničkim ili električkim otvaranjem odnosno kase s mehaničkim ili električkim otvaranjem.

10. Kreditne unije se:

- primjenom protuprovalnog sustava s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma i spajanjem na unutarnje sirene ili vanjske sirene s bljeskalicama

- neprekidnim sustavom video-nadzora unutar objekta s pohranom video-zapisa u digitalnom obliku
- pohranom novca u ladice s mehaničkim ili električnim otvaranjem odnosno kase s mehaničkim ili električnim otvaranjem.

11. Automat-klubovi štite se:

- primjenom protuprepadnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma
- primjenom protuprovalnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma i spajanjem na unutarnje sirene i vanjske sirene s bljeskalicama
- neprekidnim sustavom video-nadzora unutar i izvan objekta s pohranom video-zapisa u digitalnom obliku
- pohranom dnevnom manipulativnog novca u ladice s mehaničkim ili električnim otvaranjem odnosno kase s mehaničkim ili električnim otvaranjem
- tjelesnom zaštitom.

12. Zlatarnice, srebrnarnice, filigranske radnje, poslovnice za otkup plemenitih kovina i dragocjenosti te objekti pravnih osoba i obrta za preradu plemenitih kovina štite se:

- primjenom protuprepadnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma
- primjenom protuprovalnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma i spajanjem na unutarnje sirene i vanjske sirene s bljeskalicama
- neprekidnim sustavom video-nadzora unutar i izvan objekta s pohranom video-zapisa u digitalnom obliku
- pohranom novca i vrijednosti s uplatno-isplatnih mesta iznad blagajničkog maksimuma propisanog sigurnosnim procedurama u:
 - čvrste neprobojne (zidane ili protubalističke) prostore ili prostorije s protuprovalnim ili drugim neprobojnim vratima u sefove s mehaničkim otvaranjem ili sefove s vremenskom odgodom otvaranja ili
 - sefove, ako se nalaze izvan čvrstih neprobojnih (zidanih ili protubalističkih) prostora ili prostorija s protuprovalnim ili drugim neprobojnim vratima, koja imaju vremensku odgodu otvaranja
 - pohranom vrijednosti koje su izložene kao prodajni artikli u poslovnicama u čvrste prostore (ladice, ormare, vitrine i sl.) sa staklenim elementima koji čvrstoćom zadovoljavaju uvjete na protuprovalnost (laminirano – »antivandal») ili protubalističkih karakteristika te mehaničkim otvaranjem pomoću ključeva ili drugim načinom otvaranja koji zahtjeva autorizaciju ovlaštene osobe.

13. Kasina se štite sukladno odredbama posebnog propisa kojim se uređuju prostorni i tehnički uvjeti za priređivanje igara na sreću u kasinima, na automatima i uplatnim mjestima kladionica.

14. Objekti pravnih osoba i obrta koji obavljaju novčarsko poslovanje putem uplatno-isplatnih transakcija gotovim novcem štite se osnovnim mjerama zaštite:

- primjenom protuprepadnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma
- primjenom protuprovalnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma i spajanjem na vanjske sirene s bljeskalicama
- neprekidnim sustavom video-nadzora unutar i izvan objekta s pohranom video-zapisa u digitalnom obliku
- pohranom dnevног manipulativnog novca u ladice s mehaničkim otvaranjem odnosno kase s mehaničkim otvaranjem
- pohranom novca i vrijednosti s uplatno-isplatnih mjesta iznad blagajničkog maksimuma propisanog sigurnosnim procedurama u sefove s vremenskom odgodom otvaranja.

Članak 15.

(1) Novčarska institucija dužna je osigurati da se ugradnja svih elemenata i sustava tehničke zaštite – protuprovalnih i protuprepadnih sustava, sustava video-nadzora, sustava kontrole ulaza/izlaza i kretanja, protubalističke pregrade i drugih ugrađenih elemenata i sustava u poslovnici te na uređajima za uplatu/isplatu i pohranu novca i pri distribuciji gotova novca i vrijednosti, provede sukladno posebnim propisima koji uređuju djelatnost tehničke zaštite kao i normama iz popisa navedenog u članku 14. stavku 3. ovoga Zakona i popisa koji donosi ministar unutarnjih poslova (u dalnjem tekstu: ministar) sukladno članku 45. stavku 1. ovoga Zakona, a nakon ugradnje imati u posjedu dokumentaciju koja sadrži podatke o ugradnji (certifikati, potvrde i zapisnici, izvješća o ispitivanju ugrađenog materijala za propisanu razinu balističke zaštite protubalističke pregrade i dr.).

(2) Kao dokaz usklađenosti ugrađenih materijala, elemenata, uređaja i sustava s navedenim normama i sukladnosti proizvoda priznat će se izvješća o ispitivanju i druge potvrde dobivene od ovlaštenih pravnih osoba za potvrđivanje sukladnosti prema odgovarajućim normama proizvoda ili posebnim pravilnicima u Republici Hrvatskoj, odnosno istovrsnih pravnih osoba iz članica EU.

(3) Dokumenti iz stavka 2. ovoga članka moraju biti prevedeni na hrvatski jezik od strane ovlaštenog sudskog tumača te u privitku moraju sadržavati dokumentirani dokaz o akreditaciji matične države za normativno područje navedeno u popisu iz članka 14. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 16.

(1) Tehnička dokumentacija iz članka 15., članka 19. stavka 2. točaka 4., 10. i 11., članka 29. stavka 2., članka 31. stavaka 1. i 2., članka 32. do 34. ovoga Zakona mora sadržavati:

- izvješća o ispitivanju s detaljnim obrazloženjem postupka, brojem i datumom ispitivanja i pozivanjem na propisanu normu i potvrde o sukladnosti s rokom valjanosti potvrde. Potvrda o sukladnosti protubalističkih stakala mora biti u skladu s hrvatskom normom HRN EN 14449

- naziv i sjedište pravne osobe ili obrtnika koji je vlasnik laboratorija za ispitivanje te ime i prezime odgovorne osobe
- naziv i sjedište pravne osobe ili obrtnika te ime i prezime fizičke osobe koja je obavila ispitivanje
- naziv i sjedište pravne ili fizičke osobe u čije ime je ispitivanje obavljeno (proizvođač stakla, čelika i dr.)
- zaključak koji potvrđuje ispravnost postupka ispitivanja te oznaku razine balističke i otpornosti druge vrste
- za protubalističke pregrade poveznicu s ugrađenim stakлом i ostalim elementima koja podrazumijeva da se na staklu mora nalaziti neizbrisiva identifikacijska oznaka, serijski broj ispitivanja ili druga oznaka prema kojoj se može ustanoviti povezanost i sljedivost oznake i dokumentacije koju isporučuje proizvođač ili izvođač. Ista identifikacijska oznaka, sadržaja opisanog kao i za staklo, mora biti istaknuta i na vidnom mjestu pregradnih stijena i vrata, a oznaka o klasi protuprovalnosti vrata na njihovom dovratku
- za uređaje i sustave elektrokemijske zaštite izvješća o ispitivanju s pozivom na normu kojom se ispituju svi sigurnosni parametri (elektro-ispitivanja, ispitivanja na mehanički, termički i drugi prodor u spremnik ili uređaj, te ispitivanje na postotak oštećenja novčanica)
- za uređaje i sustave mehaničke i elektroničke zaštite u spremnicima za prijenos vrijednosti izvješća o ispitivanju s pozivom na normu kojom se ispituju svi sigurnosni parametri (elektro-ispitivanja, ispitivanja na mehanički, termički i drugi prodor u spremnik ili uređaj i dr.)
- izjavu izvođača o sukladnosti koja podrazumijeva da je proizvod ugrađen ili sagrađen prema uputama proizvođača i u skladu s projektnom dokumentacijom.

(2) Svi uređaji i oprema koji se koriste u zaštiti osoba i novca u poslovanju gotovim novcem i vrijednostima moraju odgovarati hrvatskim normama. U nedostatku hrvatskih normi uređaji i oprema koji se koriste u zaštiti osoba i novca u poslovanju gotovim novcem i vrijednostima moraju odgovarati europskim normama (EN), a ako ne postoje europske, moraju odgovarati međunarodnim normama (IEC, ISO), odnosno drugim specijaliziranim normama i prihvaćenim pravilima struke.

(3) Svaka poslovnica novčarske institucije obvezna je istaknuti obavijest o zaštiti poslovnice sustavima tehničke zaštite, i to: video-nadzora te kasa, sefova ili trezora s vremenskim otvaranjem na način da se u unutrašnjosti poslovnice kao i na glavnom ulazu za stranke na vidnom mjestu istaknu oznake štićenja poslovnice u dimenzijama, oblicima i bojama koje omogućavaju njihovo jasno uočavanje.

Članak 19.

(1) Novčarske institucije mogu za svoje poslovnice, kao i za uređaje za uplatu, isplatu i pohranu gotovog novca i vrijednosti, podnošenjem zahtjeva Ministarstvu zatražiti izuzeće od primjene nekih od mjera propisanih u članku 7. ovoga Zakona i uspostavu alternativnih mjera zaštite, pri čemu će Ministarstvo uzimati u obzir zasebne ili kombinirane uvjete navedene u stavku 2. ovoga članka.

(2) Zahtjev se može podnijeti za:

1. poslovnice koje se nalaze u sklopu graničnih i carinskih prijelaza te zračnim, riječnim i pomorskim lukama ako u tim objektima i prostorima postoji neprekidna 24-satna zaštita policije ili zaštitara
2. poslovnice koje se nalaze u neposrednoj blizini policijske postaje iz koje je omogućen nesmetan pogled na objekt poslovnice ili u slučaju učestalih obilazaka policije tijekom radnog vremena poslovnice novčarskih institucija
3. poslovnice koje se nalaze u većim trgovačkim centrima i drugim poslovnim objektima u kojima su prethodno uspostavljeni sustavi protuprepadne i protuprovalne zaštite, sustav video-nadzora kojim se nadzire unutrašnjost i ulaz u poslovnicu te pohrana novca u kase s vremenskom odgodom otvaranja ili kase s mehaničkim otvaranjem i zaštitom od otuđenja ili ako je u objektu uspostavljena 24-satna tjelesna zaštita
4. poslovnice koje imaju ugrađen sustav kontrole ulaza/izlaza u/iz poslovnice putem specijalnih fiksnih ili okretnih interlocking ulaznih vrata s protubalističkim oklopljenim stakлом ili materijalom sličnim staklu minimalne razine otpornosti na propucavanje protubalističke razine zaštite FB2/BR2, opremljene video-nadzorom unutrašnjosti prostora s mogućnošću automatskog ili manualnog blokiranja vrata od strane zaposlenika poslovnice te prethodno uspostavljene sustave protuprepadne i protuprovalne zaštite i sustav video-nadzora kojim se nadzire unutrašnjost i ulaz u poslovnicu, dok su staklene površine objekta (prozori, staklene stijene i sl.), u mjeri koja je procijenjena na osnovi prosudbe ugroženosti, zaštićene protuprovalnim nerasprskavajućim folijama ili mehaničkom zaštitom (rešetke) te opremljene kasama s vremenskom odgodom otvaranja na uplatno-isplatnim mjestima ili umjesto kasa s vremenskom odgodom imaju kase ili ladice s mehaničkim otvaranjem i uspostavljenu zaštitu novca putem sustava dimne novčanice
5. poslovnice koje imaju uspostavljene sustave transporta novca u poslovniči putem cijevne ili pneumatske pošte, uz odgovarajuće mjere tehničke zaštite
6. poslovnice koje imaju prethodno uspostavljene sustave protuprepadne i protuprovalne zaštite, sustav video-nadzora kojim se nadzire unutrašnjost i ulaz u poslovnicu, pregrađen radni prostor čvrstim pregradama od metala ili drugog čvrstog materijala i višeslojnog stakla ili drugog materijala sličnog staklu te protuprovalnim ili drugim čvrstim vratima, ali bez odgovarajuće tehničke dokumentacije koja dokazuje razinu protubalističke i protuprovalne otpornosti materijala, s pohranom novca u kase s mehaničkim ili električnim otvaranjem i uspostavom zaključavanja/otključavanja ulaznih vrata iz zaštićenog prostora putem električnih brava
7. poslovnice u kojima je uspostavljen efikasan i funkcionalan sustav elektrokemijske zaštite novčanica, uz odgovarajuće mjere tehničke zaštite
8. bankomate i druge uplatno-isplatne uređaje u kojima su novčanice zaštićene elektrokemijskim sustavom zaštite s vidljivo istaknutom oznakom o uništenju i obojenju novca pri pokušaju nasilne provale u uređaj
9. ugovorne poštanske urede i ostala ugovorna uplatno-isplatna mjesta drugih novčarskih institucija na kojima je uspostavljen sustav video-nadzora s pohranom video-zapisa u trajanju od najmanje 168 sati u rezoluciji identifikacije osoba (koji se sastoji od najmanje jedne unutarnje kamere koja pokriva uplatno isplatno mjesto u poslovniči te vanjske kamere koja funkcionalno pokriva ulaz u poslovnicu ili pročelje poslovnice), metalna kasa za pohranu

novca s vremenskom odgodom otvaranja ili otvaranja putem numeričke šifre te mobilni ili fiksni telefonski uređaj za dojavu policiji u slučaju počinjenja kaznenog djela

10. poslovnice u kojima je uspostavljeno uplatno-isplatno mjesto zaštićeno neprobojnom protubalističkom pregradom minimalne razine FB2/BR2 »NS« ili »S« s protuprovalnom nerasprskavajućom folijom, uz poslovanje putem ladice za transfer novca na primopredajnom pultu s odgovarajućom dokumentacijom koja dokazuje neprobojnost i protuprovalnost, a u prostor poslovnice se može ući uspostavom zaključavanja/otključavanja ulaznih vrata iz zaštićenog prostora putem električne brave

11. automat-klubove koji su prije stupanja na snagu ovoga Zakona zaštitili uplatno-isplatno mjesto protubalističkim elementima zaštite s odgovarajućom dokumentacijom koja dokazuje neprobojnost i protuprovalnost pregrada uz prethodno uspostavljene sustave protuprovalne i protuprepadne zaštite i video-nadzora s unutarnjom i minimalno jednom vanjskom kamerom kojom se pokriva ulaz u poslovcnicu, dodatnom ugradnjom video-portafona za kontrolu osoba koje ulaze u poslovcnicu uz primjenu električnog zvona te pohranom dnevnog manipulativnog novca u ladice s vremenskom odgodom otvaranja, kase s vremenskom odgodom otvaranja ili korištenjem elektroničkih terminala za isplatu dobitaka i razmjenu novca koji moraju imati protuprovalni sustav zaštite integriran u protuprovalni sustav poslovnice, imati odgovarajuću mehaničku zaštitu te biti pokriveni video-nadzorom

12. poslovnice i kiosci Hrvatske lutrije i kladionica u kojima do dana podnošenja zahtjeva nije počinjeno kazneno djelo razbojništva ili krađe, a koje su uspostavile protuprovalni i protuprepadni sustav s centraliziranim dojavom na ovlaštenu zaštitarsku tvrtku ili vlastitu unutarnju čuvarsku službu, sustav video-nadzora visoke kvalitete koji se sastoji od unutarnjih i vanjskih kamera i odgovarajuće zaštićenog snimača te odgovarajuće zaštićene metalne kase s elektronskim ili mehaničkim otvaranjem, a ulaz/izlaz u/iz poslovnice je omogućen putem električne brave, odnosno ako su vrata kioska zaključana tijekom radnog vremena

13. ostale objekte, za koje će se opravdanost primjene alternativnih mjera utvrđivati u pojedinačnim slučajevima u sljedećim okolnostima:

- uvođenjem novih ili drugačijih uređaja, metoda i tehnologija zaštite kojima će se na jednostavniji, prikladniji ili primjenjiviji način postići jednak ili viša razina sigurnosti od osnovnih mjera propisanih člankom 7. ovoga Zakona za pojedinačne novčarske institucije
- promjenom ili uspostavom drugačijih prostorno-tehničkih i organizacijskih uvjeta poslovanja čime se mijenja ili prestaje potreba za nekom od osnovnih mjera propisanih člankom 7. ovoga Zakona za pojedinačne novčarske institucije, a istovremeno se osigurava prihvatljiva razina zaštite
- uvođenjem novih oblika, metoda i tehnologija poslovanja novčarskih institucija čime se mijenja razina rizika i utječe na čimbenike sigurnosti
- uspostavom prihvatljive razine rizika temeljene na postojećim mjerama organizacijske ili tehničke zaštite u okolnostima manje rizičnih uvjeta poslovanja.

(3) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka temelji se na izrađenoj snimci postojećeg stanja poslovnice s analizom problema, prosudbi ugroženosti, elaboratu sigurnosti, projektom zadatku i izvedbenom projektu koji zajedno čine projektnu dokumentaciju. Projektnu

dokumentaciju izrađuju pravne i fizičke osobe koje imaju odobrenje za obavljanje djelatnosti privatne zaštite koje je izdalo Ministarstvo.

Članak 42.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. koja obavlja djelatnost druge vrste novčarske institucije, koja je po prirodi poslovanja raznorodna, i pri tome se ne štiti kumulativnom primjenom mjera zaštite za obje vrste novčarskih institucija (članak 5. stavak 4.)
2. koja za potrebe novčarskog poslovanja koristi uređaje (bankomate, dnevno-noćne trezore i druge uređaje) koji nisu u njezinom vlasništvu, a ne provodi propisane mjere zaštite iz članka 7. ovoga Zakona (članak 5. stavak 5.)
3. koja u poslovnici ne provede mjere zaštite propisane člankom 7. točkama 1. do 14.
4. koja u poslovnici ne primjeni minimalne tehničke uvjete za sustave video-nadzora propisane člankom 8. stavcima 1. i 2.
5. koja u poslovnici ne primjeni tehničke uvjete za sustave video-nadzora propisane odredbama posebnog propisa koji uređuje uvjete i način provedbe tehničke zaštite (članak 8. stavak 4.)
6. koja u poslovnici sve unutarnje i vanjske kamere ne postavi tako da optimalno pokrivaju unutarnji i vanjski perimetar štićenog objekta (članak 8. stavak 5.)
7. koja u poslovnici sve unutarnje i vanjske kamere ne postavi tako da svojim smještajem, visinom i položajem osiguravaju optimalan kut snimanja (pogled na lica stranaka i osoba u poslovnici) (članak 8. stavak 5.)
8. ako u poslovnici sve unutarnje i vanjske kamere nisu ispravne i/ili funkcionalne (članak 8. stavak 5.)
9. koja u poslovnici ne osigura da se u vidnom polju kamera ne nalaze prepreke koje onemogućavaju funkcionalnost sustava (članak 8. stavak 5.)
10. koja u poslovnici koristi snimače koji nemaju tehničke osobine propisane člankom 8. stavkom 6.
11. koja u poslovnici snimače ne zaštiti od sabotaže i otuđenja (članak 8. stavak 6.)
12. koja manipulativni novac na uplatno-isplatnim mjestima u poslovnici ne smjesti u ladice, kase, registar-kase, sefove ili spremnike druge vrste koji su zaštićeni od neovlaštenog otvaranja putem numeričkih brava, brava s vremenskom odgodom ili mehaničkih brava (članak 10. stavak 1.)

13. koja manipulativni novac na uplatno-isplatnim mjestima u poslovnici smjesti u ladice, kase, registar-kase, sefove ili spremnike druge vrste koji nisu učvršćeni za radni stol djelatnika ili drugu pogodnu čvrstu površinu (članak 10. stavak 1.)

14. koja manipulativni novac u poslovnicama čija se uplatno-isplatna mjesta štite neprobojnim pregradama ne pohranjuje u odgovarajuće spremnike, kase, sefove ili pretince ili na drugi pogodan način tako da je pohranjen izvan vidokruga stranaka (članak 10. stavak 2.)

15. koja u poslovnici, po dosegu blagajničkog maksimuma, novac ne položi u poslovnu banku, sukladno posebnom propisu, a ne pohranjuje ga na propisani način (članak 11. stavak 1.)

16. koja u poslovnici ima sef koji svojom težinom ne ostvaruje uvjet neotuđivosti, a nije mehanički pričvršćen za podlogu, ili nije smješten u ormar ili drugo spremište s mehaničkim zaključavanjem i nema mehanički ili numerički način otvaranja ili otvaranje s vremenskom odgodom (članak 11. stavak 2.)

17. iz članka 5. stavka 1. točke 1. do 5. i točke 12. ovoga Zakona odnosno druga novčarska institucija iz članka 5. ovoga Zakona u kojoj se tijekom dnevnog prometa ili izvan radnog vremena nalazi iznos novca i vrijednosti veći od 150.000,00 kuna, koja koristi sefove koji nemaju ugrađene javljače neovlaštenog otvaranja vrata i javljače šuma (članak 11. stavak 2.)

18. koja ne smjesti sef na način da je sakriven od pogleda stranaka (članak 11. stavak 3.)

19. koja ne štiti trezore na propisani način (članak 11. stavak 4.)

20. koja ne štiti centralne trezore i gotovinske centre na propisani način (članak 11. stavak 5.)

21. koja u centralnom trezoru, trezoru ili čvrstom neprobojnom (zidanom ili protubalističkom) prostoru ili prostoriji ima sef koji nije zaštićen na propisani način (članak 11. stavak 2. i članak 11. stavak 5.)

22. koja ne štiti čvrste neprobojne (zidane ili protubalističke) prostore ili prostorije na propisani način (članak 11. stavak 6.)

23. koja u poslovnici ugradi protuprovalna vrata, kase i/ili sefove te brave ispod minimalne razine protuprovalnosti (članak 11. stavak 7.)

24. koja protuprovalnu i/ili protuprepadnu zaštitu s centraliziranim dojavom i nadzorom alarma ne spoji na centralni dojavni sustav ili je ne spoji na centralni dojavni sustav zaštitarske tvrtke ili unutarnje čuvarske službe s odobrenjem za privatnu zaštitu radi pružanja intervencije ili je ne spoji na unutarnje sirene ili/i vanjske sirene s bljeskalicama (članak 12. stavak 1.)

25. koja u poslovnici i na uređaje ne ugradi protuprovalne javljače na propisani način i/ili mjesta (članak 12. stavak 2.)

26. koja u poslovnici ne ugradi protuprepadne javljače na propisana mjesta (članak 12. stavak 4.)

27. koja u poslovniči ne osigura rezervna napajanja električnom energijom i neprekidnu komunikaciju s dojavnim centrima intervencije ili je ne osigura u propisanom trajanju ili čija komunikacija nije zaštićena ili ne koristi pričuvni oblik komunikacije ili ne koristi pričuvni oblik komunikacije propisanih karakteristika (članak 13.)

28. u kojoj je ugrađena protubalistička pregrada koja se ne sastoji od oklopljenog stakla ili proizvoda od materijala sličnih staklu, nosive neprobojne konstrukcije te vrata protuprovalnog i protubalističkog karaktera ili u kojoj je ugrađena protubalistička pregrada manje razine zaštite od propisane ili čije staklo ima povratnih krhotina (oznaka »S«), a nije dodatno zaštićeno postavljanjem jedne ili više protuprovalnih nerasprskavajućih folija na strani okrenutoj djelatnicima (članak 14. stavak 1.)

29. koja novčarsko poslovanje obavlja u samostojećim montažnim objektima čije su vanjske stijene objekta izvedene u razini protubalističke zaštite manjoj od FB4/BR4 ili čija vrata nisu protuprovalna ili nisu u propisanoj razini protuprovalnosti ili ako nemaju odgovarajuću razinu protubalističke zaštite (članak 14. stavak 2.)

30. u kojoj ugradnja elemenata i sustava tehničke zaštite (protuprovalnih i protuprepadnih sustava, sustava video-nadzora, sustava kontrole ulaza/izlaza i kretanja, protubalistička pregrada i drugi ugrađeni elementi i sustavi), nije provedena sukladno posebnim propisima koji uređuju djelatnost tehničke zaštite kao i normama navedenim u popisu iz članka 14. i članka 45. stavka 1. (članak 15. stavak 1.)

31. koja tijekom razdoblja u kojem, sukladno pozitivnom mišljenju Ministarstva, uspostavlja alternativne mjere zaštite ili tijekom razdoblja u kojem je slijedom provedbe inspekcijskog nadzora Ministarstvo rješenjem naložilo otklanjanje mјera, sukladno odredbi članka 40. stavka 3. ovoga Zakona ne uspostavi privremenu tjelesnu zaštitu u poslovniči tijekom radnog vremena (članak 23.)

32. koja započne s radom poslovnice ili uređaja za uplatu, isplatu i pohranu gotovog novca i vrijednosti, a nije uspostavila odgovarajuće mјere zaštite propisane ovim Zakonom (članak 24.)

33. koja zaštitu gotovog novca – novčanica pri distribuciji prijevozom provodi putem vlastite unutarnje čuvarske službe koja nema posebno odobrenje za obavljanje poslova osiguranja i pratnje novca i vrijednosti (članak 29. stavak 1.)

34. ako pri prijenosu gotovog novca – novčanica u iznosu od 150.000,00 do 800.000,00 kuna odnosno drugoj valuti u ekvivalentnom iznosu po pošiljci na način propisan člankom 32. stavkom 1., teklić nije opremljen neprobojnim prslukom minimalne razine zaštite VPAM klase 5 NIJ IIIA ili ekvivalentnog standarda (članak 32. stavak 1.)

35. koja ugovori zaštitu pri prijenosu novčanica na način opisan u članku 32. stavku 1. za prijenos iznosa većeg od 800.000,00 kuna odnosno drugoj valuti u ekvivalentnom iznosu po pošiljci (članak 32. stavak 2.)

36. koja pri prijenosu novčanica u iznosu od 20.000,01 do 150.000,00 kuna odnosno drugoj valuti u ekvivalentnom iznosu, a koji obavlja poštar i teklić, ne primjenjuje sustav s

elektrokemijskom zaštitom čijom aktivacijom se trajno označavaju i uništavaju novčanice (članak 32. stavak 3.)

37. koja obavlja prijenos novčanica u iznosu većem od 150.000,00 kuna odnosno drugoj valuti u ekvivalentnom iznosu na način opisan u članku 32. stavku 3. (članak 32. stavak 3.)

38. koja prijenos vrijednosti, izuzev kovanica, u iznosu od 150.000,00 do 800.000,00 kuna odnosno drugoj valuti u ekvivalentnom iznosu po pošiljci, obavlja teklićem novčarske institucije bez pratnje zaštitara ili bez primjene spremnika s električkim ili mehaničkim otvaranjem te sustava za zvučnu dojavu prepada ili ako teklić ili zaštitar prilikom prijenosa nisu opremljeni neprobojnim prslukom minimalne razine zaštite VPAM klase 5 NIJ IIIA ili ekvivalentnog standarda, a zaštitar i vatrenim oružjem (članak 33. stavak 1.)

39. koja obavlja prijenos vrijednosti, izuzev kovanica, u iznosu od 800.000,00 kuna ili većem, odnosno drugoj valuti u ekvivalentnom iznosu po pošiljci (članak 33. stavak 1.)

40. koja prijenos vrijednosti u iznosu od 20.000,01 do 150.000,00 kuna odnosno drugoj valuti u ekvivalentnom iznosu ne obavlja putem poštara ili teklića ili ga ne obavlja uz primjenu spremnika s električkim ili mehaničkim otvaranjem te sustava za zvučnu dojavu prepada (članak 33. stavak 2.)

41. koja pri prevozu ili prijenosu gotova novca – novčanica koristi sustave elektrokemijske zaštite, a nema odgovarajuće potvrde o ispitivanju i certifikate koji potvrđuju funkcionalnost sustava, odnosno ako sustavi elektrokemijske zaštite ne ispunjavaju propisanu funkcionalnost (članak 34. stavak 1.)

42. ako su novčanice pohranjene unutar posebnih transportnih vrećica koje nisu propusne za boju, kemikaliju ili termički utjecaj elektrokemijskog sustava zaštite (članak 34. stavak 1.)

43. koja koristi spremnike za prijenos s električkim ili mehaničkim otvaranjem te sustavima za zvučnu dojavu prepada, a nema odgovarajuće potvrde o ispitivanju i certifikate koji potvrđuju funkcionalnost sustava mehaničke i električke zaštite (članak 34. stavak 2.)

44. koja distribuciju gotovog novca i vrijednosti ne započne odnosno ne obavi tijekom dana odnosno ako prilikom distribucije koja se mora potpuno ili djelomično obaviti tijekom noći putem pisanih sigurnosnih procedura razmjerno ne poveća mjere zaštite (članak 35. stavak 1.)

45. koja tijekom distribucije gotovog novca i vrijednosti promijeni rutu prijevoza ili prijenosa određenu uputom koja sadrži mjere i radnje potrebne za sigurnu distribuciju novca i vrijednosti, a ne radi se o prepadu na osobe u distribuciji, odnosno bez pisanih naloga odgovorne osobe (članak 35. stavak 2.)

46. koja podatke pribavljene sredstvima tehničke zaštite ne pohrani i sačuva u propisanom roku (članak 38. stavak 1.)

47. koja na pisani zahtjev nadležnog tijela za provođenje kaznenog progona ne predaje navedene podatke (članak 38. stavak 1.)

48. koja ne omogući policijskom službeniku obavljanje pregleda poslovnice (članak 39. stavak 1.)

49. koja ne omogući inspektoru provjeru odnosno utvrđivanje identiteta fizičkih osoba i odgovornih osoba novčarskih institucija koje u svojoj djelatnosti posluju gotovim novcem i vrijednostima te istovjetnosti predmeta koji su vezani uz mjere zaštite osoba, novca i vrijednosti (članak 40. stavak 1. točka 1.)

50. koja se ne odazove pozivu radi davanja obavijesti o činjenicama i okolnostima značajnim za utvrđivanje ispunjavanja mjera zaštite osoba, novca i vrijednosti pri raspolaaganju gotovim novcem i vrijednostima i postizanja svrhe nadzora (članak 40. stavak 1. točka 2.)

51. koja prilikom postupka izuzimanja predmeta odbije dati predmet za koji okolnosti upućuju na to da je vezan za počinjenje prekršaja, ili koji može poslužiti kao dokaz u postupcima koji se provode nakon inspekcijskog nadzora (članak 40. stavak 1. točka 3.)

52. koja prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora ne omogući inspektoru fotografirati ili snimiti osobe, pregledati, fotografirati ili snimiti zgrade, objekte, poslovne prostorije i druge prostorije i prostore, objekte namijenjene za rad s pripadajućim prostorima, prostorijama i instalacijama, stambene prostorije i prostore odnosno stambene zgrade, stanove i kuće, proizvode, uređaje, opremu, sredstva rada, vozila, poslovne knjige, registre, dokumente, ugovore, isprave i drugu poslovnu dokumentaciju koja omogućuje uvid u poslovanje gotovim novcem i vrijednostima pravne osobe i obrta u svezi s provođenjem mjera zaštite osoba, novca i vrijednosti pri obavljanju inspekcijskih nadzora kao i kada postoje osnovane sumnje da je počinjen prekršaj te je potrebno utvrditi ili razjasniti činjenice (članak 40. stavak 1. točka 4.)

53. koja onemogući inspektorima obavljanje inspekcijskog nadzora, te im uskrati dati ili dostaviti na uvid traženu dokumentaciju i pruži potrebne podatke i obavijesti (članak 40. stavak 2.)

54. koja ne otkloni nepravilnosti koje je rješenjem naredilo Ministarstvo ili nadležna policijska uprava u određenom roku (članak 40. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i obrtnik.

(3) Za prekršaj iz članka 37. stavka 1. i 3. ovoga Zakona, novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba, hrvatski državljanin ili strani državljanin zatečen u obavljanju poslova privatne zaštite štićenjem novca i vrijednosti protivno odredbama ovoga Zakona.

(4) Za ponovljeni prekršaj iz članka 37. stavka 1. i 3. ovoga Zakona, fizičkoj osobi, hrvatskom državljaninu ili stranom državljaninu zatečenom u obavljanju poslova privatne zaštite štićenjem novca i vrijednosti protivno odredbama ovoga Zakona može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti privatne zaštite na području Republike Hrvatske u trajanju od jedne godine.

(5) Za prekršaj iz članka 37. stavka 2. ovoga Zakona, novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba, hrvatski državljanin ili strani državljanin zatečeni u prijevozu ili prijenosu novca i vrijednosti kroz Republiku Hrvatsku cestovnim putem bez policijske preprate ili zaštitara u pratnji.

(6) Za ponovljeni prekršaj iz članka 37. stavka 2. ovoga Zakona, fizičkoj osobi, hrvatskom državljaninu ili stranom državljaninu zatečenom u obavljanju poslova privatne zaštite štićenjem novca i vrijednosti protivno odredbama ovoga Zakona može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti privatne zaštite na području Republike Hrvatske u trajanju od dvije godine.

Članak 43.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. koja ne imenuje osobu zaduženu za provedbu prostorno-tehničkih i organizacijskih mjera te mjera tehničke i druge zaštite u poslovcicama ili je ne imenuje općim aktom (članak 6. stavak 4.)

2. koja u poslovcicu nema minimalno jedan monitor za dnevni pregled stanja video-nadzora ili ako je monitor u poslovcicu neispravan (članak 8. stavak 3.)

3. koja za poslovcicu ne propiše obvezu dnevne provjere svih sustava tehničke zaštite putem sigurnosnih procedura (provjeru ispravnosti i funkcionalnosti kamere na monitoru, kontrolu zatvaranja vrata štićenih prostora i sporednih ulaza/izlaza, dojavu tehničkim službama u slučaju kvara i dr.) ili tu provjeru ne provodi ili o provjeri ne vodi evidenciju (članak 9. stavci 1. i 2.)

4. koja ne posjeduje dokumentaciju iz koje su razvidni podaci o ugradnji svih elemenata i sustava tehničke zaštite (certifikati, potvrde i zapisnici, izvješća o ispitivanju ugrađenog materijala za propisanu razinu balističke zaštite protubalističke pregrade i dr.) (članak 15. stavak 1.)

5. koja u tehničkoj dokumentaciji nema sadržane podatke navedene u članku 16. stavku 1. alinejama 1. do 6., odnosno ako se na ugrađenoj pregradi ne nalazi identifikacijska oznaka, serijski broj ispitivanja ili druga oznaka po kojoj se može utvrditi da je ugrađeno staklo i ostali protubalistički materijal iz serije koja je ispitana temeljem rezultata izvješća (članak 16. stavak 1.)

6. koja u tehničkoj dokumentaciji nema sadržane podatke navedene u članku 16. stavku 1. alinejama 7. i 8.

7. ako uređaji i oprema koji se koriste u zaštiti osoba i novca u poslovanju gotovim novcem i vrijednostima ne odgovaraju hrvatskim normama ili, u nedostatku hrvatskih, europskim normama (EN), a u slučaju nepostojanja europskih, međunarodnim normama (IEC, ISO), odnosno drugim specijaliziranim normama i prihvaćenim pravilima struke (članak 16. stavak 2.)

8. koja u poslovnici ne istakne obavijest o zaštiti poslovnice sustavima tehničke zaštite na vidljivom mjestu u unutrašnjosti poslovnice i na glavnem ulazu za stranke ili je uopće ne istakne (članak 16. stavak 3.)
9. koja tijekom radnog vremena u poslovnicama novčarskih institucija zaduži zaštitara poslovima koji remete obavljanje poslova zaštite osoba i imovine (članak 17. stavak 1.)
10. koja o ugradnji sustava predloženih izvedbenim projektom u roku od tri dana od ugradnje o tome ne izvijesti Ministarstvo ili ne dostavi projekt izvedenog stanja sustava tehničke zaštite u roku od 30 dana od dana zaprimanja suglasnosti na alternativne mjere zaštite (članak 21.)
11. koja ne donese sigurnosni plan zaštite za razinu pravne osobe ili ne donese sigurnosne procedure za svaku pojedinu poslovcnu ili eksterne uređaje za uplatu/isplatu i pohranu gotovog novca (članak 26. stavak 1.)
12. koja u aktima iz članka 26. stavka 1. ne propiše mjere zaštite navedene u članku 26. stavnica 2. do 4. (članak 26. stavak 1.)
13. koja ne izradi sigurnosne planove zaštite i sigurnosne procedure svake pojedine poslovnice odnosno ako sigurnosne planove zaštite i sigurnosne procedure svake pojedine poslovnice nisu izradile ovlaštene pravne i/ili fizičke osobe (članak 27. stavci 1. i 2.)
14. koja ne posjeduje dokumentaciju koja dokazuje zakonitost provedbe mjera tehničke i druge zaštite (članak 38. stavci 4. i 5.)
15. koja dokumentaciju koja dokazuje zakonitost provedbe mjera tehničke i druge zaštite označenu oznakama tajnosti ne smjesti unutar prostora ormara s ključem, kase ili sefa (članak 38. stavak 4.)
16. koja nakon prestanka važenja svih vrsta dokumentacije koje sadrže mjere tehničke zaštite ili podatke pribavljenе sredstvima tehničke zaštite predmetnu dokumentaciju ne uništi ili je ne uništi na način kojim se onemogućava rekonstrukcija dokumenata (članak 38. stavak 4.)
17. koja ne poduzme tehničke, kadrovske i organizacijske mjere zaštite podataka koje su potrebne da bi se osobni i drugi službeni podaci zaštitili od slučajnog gubitka ili uništenja i od nedopuštenog pristupa, nedopuštene promjene, nedopuštenog objavljivanja i svake druge zlorabe ili koja ne utvrdi obvezu osoba koje su zaposlene u obradi podataka na potpisivanje izjave o povjerljivosti (članak 38. stavak 6.)
18. koja ne odredi jednu ili više osoba koje će imati pravo uvida u osobne i druge službene podatke prikupljene u svrhu provođenja mjera zaštite iz ovoga Zakona, koje će biti zadužene voditi brigu o sigurnosti i rokovima čuvanja osobnih i drugih službenih podataka te o njihovoj dostavi policiji i drugim ovlaštenim tijelima (članak 38. stavak 7.)
19. koja ne vodi evidencije sukladno odredbi članka 41. stavka 1.
20. koja ne dostavi podatke iz evidencija nadležnim inspekcijskim službama i mjesečno ih ne ažurira (članak 41. stavak 2.)
21. koja o svakoj evidentiranoj promjeni adresa, otvaranju, zatvaranju, građevinskim i drugim preinakama poslovnica ili mogućem prestanku novčarskog poslovanja, proširenju djelatnosti

na druge oblike novčarskog poslovanja te drugim promjenama ne izvijesti pisanim putem nadležne inspekcijske službe ili ih ne izvijesti u roku od 30 dana (članak 41. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i obrtnik.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 250.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom od 20.000,00 do 50.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj i obrtnik koji nastave rad u poslovničkoj kojoj je privremeno zabranjen rad sukladno odredbi članka 40. stavka 1. točke 5.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se zaštitorska tvrtka:

1. koja poslove tjelesne zaštite ne obavlja sukladno sigurnosnim procedurama novčarske institucije (članak 17. stavak 3.)

2. koja zaštitu gotovog novca i vrijednosti pri distribuciji prijevozom novčarske institucije provodi bez odobrenja za djelatnost privatne zaštite ili koja nema posebno odobrenje za obavljanje poslova osiguranja i pratinje novca i vrijednosti sukladno posebnom propisu (članak 29. stavak 1.)

3. koja pri prijevozu gotovog novca – novčanica ne smjesti novčanice u specijalne sigurnosne spremnike s elektrokemijskom zaštitom čijom aktivacijom se trajno označavaju i uništavaju novčanice ili sigurnosne spremnike ne prevozi u teretnom odjeljku vozila ili ako vozilo ne ispunjava uvjete propisane člankom 29. stavkom 2. točkama 1. do 8. ovoga Zakona (članak 29. stavak 2.)

4. ako zaštitu gotovog novca i vrijednosti u iznosu većem od 800.000,00 kuna odnosno drugoj valuti u ekvivalentnom iznosu pri distribuciji prijevozom vozilom iz članka 29. stavka 2. ovoga Zakona ne provodi posada vozila koju čine zaštitar – vozač, zaštitar – pratitelj i teklić manipulant koji unosi/iznosi pošiljku u/iz vozila ili ako zaštitar nisu opremljeni propisanim kratkim vatreñim oružjem ili ako zaštitar i teklić prilikom obavljanja navedenih poslova ne nose neprobojne prsluke minimalne razine zaštite VPAM klase 5 NIJ IIIA ili ekvivalentnog standarda (članak 30. stavak 1.)

5. ako zaštitar koji obavlja prijevoz gotovog novca – novčanica u iznosu do 400.000,00 kuna odnosno drugoj valuti u ekvivalentnom iznosu nije opremljen vatrenim oružjem i neprobojnim prslukom minimalne razine zaštite VPAM klase 5 NIJ IIIA ili ekvivalentnog standarda ili ako se prijevoz neoklopljenim vozilima unutarnje čuvarske službe novčarske institucije ne obavlja uz primjenu sustava elektrokemijske zaštite (članak 30. stavak 2.)

6. ako prijevoz gotovog novca – novčanica u iznosu od 400.000,00 do 800.00,00 kuna odnosno drugoj valuti u ekvivalentnom iznosu u neoklopljenim vozilima unutarnje čuvarske službe novčarske institucije ne obavlja uz primjenu sustava elektrokemijske zaštite te pratinju minimalno jednog zaštitaru opremljenog vatrenim oružjem i neprobojnim prslukom minimalne razine zaštite VPAM klase 5 NIJ IIIA ili ekvivalentnog standarda (članak 30. stavak 2.)

7. ako prijevoz gotovog novca – kovanica neobilježenim osobnim, teretnim ili furgon vozilima ne obavlja uz pratinju minimalno dva zaštitaru u građanskoj odjeći i bez nošenja vatrenog oružja (članak 31. stavak 1.)

8. ako se prijevoz gotovog novca – kovanica obavlja vozilom s oklopljenom kabinom, a kabina nema minimalno razinu protubalističke zaštite FB3/BR3 »NS« ili vozilo na vanjskoj strani nema istaknutu oznaku koja upućuje da se radi o prijevozu isključivo kovanica ili se prijevoz ne obavlja s najmanje dva zaštitara opremljena vatrenim oružjem i neprobojnim prslucima minimalne razine zaštite VPAM klase 5 NIJ IIIA ili ekvivalentnog standarda (članak 31. stavak 1.)
9. ako se prijevoz vrijednosti ne obavlja specijalnim oklopljenim vozilom minimalne razine protubalističke zaštite FB3/BR3 »NS« uz pratnju od najmanje dva zaštitara opremljena vatrenim oružjem i neprobojnim prslucima minimalne razine zaštite VPAM klase 5 NIJ IIIA ili ekvivalentnog standarda (članak 31. stavak 2.)
10. ako manje količine kovanica koje se moraju dostaviti zajedno s novčanicama nisu u posebno odvojenim vrećicama ili paketima ili u zasebnim spremnicima s mehaničkim otvaranjem (članak 31. stavak 3.)
11. ako se zaštita gotovog novca – novčanica pri distribuciji prijenosom ne osigura smještajem novčanica u specijalne sigurnosne spremnike s elektrokemijskom zaštitom čijom aktivacijom se trajno označavaju i uništavaju novčanice ili ako sigurnosne spremnike ne nosi teklić, a zaštitu ne pruža najmanje jedan zaštitar ili ako teklić i zaštitar prilikom prijenosa nisu opremljeni neprobojnim prslukom minimalne razine zaštite VPAM klase 5 NIJ IIIA ili ekvivalentnog standarda, a zaštitar i vatrenim oružjem (članak 32. stavak 1.)
12. koja prijenos vrijednosti, izuzev kovanica, u iznosu od 150.000,00 do 800.000,00 kuna odnosno drugoj valuti u ekvivalentnom iznosu po pošiljci, ne obavlja uz obveznu primjenu spremnika s električnim ili mehaničkim otvaranjem te sustava za zvučnu dojavu prepada ili ako zaštitar nije opremljen neprobojnim prslukom minimalne razine zaštite VPAM klase 5 NIJ IIIA ili ekvivalentnog standarda te vatrenim oružjem (članak 33.)
13. koja obavlja prijenos vrijednosti, izuzev kovanica, u iznosu od 800.000,00 kuna ili većem, odnosno drugoj valuti u ekvivalentnom iznosu po pošiljci (članak 33.)
14. koja koristi sustave elektrokemijske zaštite pri prijevozu ili prijenosu gotova novca – novčanica, a nema odgovarajuće potvrde o ispitivanju i certifikate koji potvrđuju funkcionalnost sustava, odnosno čiji sustavi elektrokemijske zaštite ne ispunjavaju propisanu funkcionalnost (članak 34. stavak 1.)
15. koja koristi spremnike za prijenos s električnim ili mehaničkim otvaranjem te sustavima za zvučnu dojavu prepada, a nema odgovarajuće potvrde o ispitivanju i certifikate koji potvrđuju funkcionalnost sustava mehaničke i električke zaštite (članak 34. stavak 2.)
16. ako distribucija gotovog novca i vrijednosti ne započne odnosno ne obavi se tijekom dana odnosno ako prilikom distribucije koja se mora potpuno ili djelomično obaviti tijekom noći putem pisanih sigurnosnih procedura razmjerno ne poveća mjere zaštite (članak 35. stavak 1.)
17. ako tijekom distribucije gotovog novca i vrijednosti promijeni rutu prijevoza ili prijenosa određenu uputom koja sadrži mjere i radnje potrebne za sigurnu distribuciju novca i vrijednosti, a ne radi se o prepadu na osobe u distribuciji, odnosno bez pisanih naloga odgovorne osobe (članak 35. stavak 2.).

(5) Za prekršaj iz stavka 4. ovoga članka, novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

PRILOG – Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC
IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju za PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI NOVČARSKIH INSTITUCIJA
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo unutarnjih poslova
Svrha dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju
Datum dokumenta	9.12.2020. godine
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI NOVČARSKIH INSTITUCIJA
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo unutarnjih poslova
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	-
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?	Da, na portalu e-savjetovanje. Savjetovanje je bilo objavljeno 16.11.2020. godine u trajanju od 15 dana.
Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?	
Ako nije, zašto?	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Komentare (2) dostavio je Hrvatski ceh zaštitara - strukovna zaštitarska komora.

ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI	Analiza dostavljenih primjedbi nalazi se u zasebnom dokumentu.
Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	
Troškovi provedenog savjetovanja	Savjetovanje nije iziskivalo troškove.

Izvješće o provedenom savjetovanju - PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI NOVČARSKIH INSTITUCIJA

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	<p>Hrvatski ceh zaštitar - strukovna zaštitarska komora</p> <p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI NOVČARSKIH INSTITUCIJA, II.OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTECI</p> <p>Hrvatski ceh zaštitar - strukovna zaštitarska komora pozdravlja prepoznavanje tehnologije elektrokemijske zaštite kao efikasnog načina za zaštitu bankomata i odvraćanje počinitelja od potencijalnih napada. U zadnje 3 godine svjedočimo kontinuiranom trendu povećanja broja napada na bankomate, pri čemu se posebno ističu napadi eksplozivnim sredstvima(plinom ili eksplozivom). Konkretno, 2018. godine je bilo 18 napada na bankomate od čega 8 plinom i 1 eksplozivom, a već 2019. godine 35 napada od čega 22 plinom i u 2020(do 1.11.) već 36 napada od čega 34 plinom ili čvrstim eksplozivom. Razlozi za to su evidentni; prijevoz i prijenos novca je već dugo zaštićen elektrokemijskim sustavima, poslovnice banaka i ostalih novčarskih institucija su nakon Zakona o zaštiti novčarskih institucija također štićene visokom razinom tehničke i tjelesne zaštite i stoga bankomati postaju izrazito primamljivi sa relativno malim rizikom za počinitelje u odnosu na veliku potencijalnu materijalnu korist. Također kombinacija tendencije smanjenja broja klasičnih poslovnica banaka i relativno starog stanovništva unutar RH koje je sklonije korištenju gotovine dovodi do činjenice da se bankomati pune sa sve više gotovog novca, što ih posljedično čini zanimljivijima potencijalnim razbojnicima. Osim već postojećeg trenda povećanja napada, Republika Hrvatska je na najboljem putu da uđe u EURO zonu do 1.1.2023. čime će potencijalna korist u razbojništvu nad bankomatom dodatno porasti sa porastom vrijednosti novca u njemu. Za prepostaviti je također da će euro kao znatno rasprostranjenija valuta biti zanimljiviji i stranim razbojnicima od trenutne kune. Pri tome ne treba zaboraviti da se RH nalazi na vanjskoj granici EU sa dugim kopnenim granicama i velikim dnevnim migracijama sa susjednim državama. S obzirom da su bankomati smješteni u stambenim ili poslovnim objektima i na otvorenim prostorima gdje se okuplja i kreće veći broj ljudi, štete i rizici od napada eksplozivnim sredstvima su izrazito veliki: - Ljudi – predstavljaju najveći rizik, moguće stradanje ljudi kao posljedica napada na bankomate – direktno od posljedica eksplozija ili stradanje u objektima. Moguće posljedice su smrtni ishodi, trajna invalidnost, dugotrajno lijeчењe – rezultiraju uz</p>	

nenadoknadive osobne gubitke, troškove dugotrajnog lječenja na teret ljudi i države. - Imovina - moguće stradanje višestambenih objekata i druge imovine (narušavanje statike, eksplozije instalacija itd.) kao posljedica napada na bankomate – direktno od posljedica eksplozija ili posredno. Moguće posljedice su velike materijalne štete, ugrožavanje okoliša, za lokalnu upravu i samoupravu – gubitak prihoda, nužnost uzimanja kredita za popravak i obnova na teret države. Iz navedenog možemo nedvojbeno zaključiti da su napadi na bankomate već sada goruci problem za opću sigurnost građana koji će u godinama ispred nas dodatno eskalirati. Odgovornost je države da kvalitetno i na vrijeme zaštiti svoje građane i njihovu imovinu.

Zbog toga smatramo da je dani **rok za implementaciju sustava elektrokemijske zaštite od 5 godina jednostavno predug i da bi ga trebalo smanjiti na 3 godine.**

Osim smanjenja roka, mišljenja smo da bi trebala biti **definirana precizna dinamika implementacije.** Naš je prijedlog stoga da se **postavi i zahtijevani postotak** eksternih bankomata koji je vlasnik obavezan zaštiti godišnje počevši od datuma donošenja navedenih izmjena (npr. 33% godišnje) sa prioritetom na najugroženije i lokacije na kojima su već napadnuti bankomati.

Također, smatramo da bi elektrokemijska zaštita trebala biti **obavezna odmah za sve eksterne bankomate** koji se instaliraju na nove lokacije(nakon donošenja izmjena). Ukoliko je analizom dosadašnjih napada moguće odrediti geografska područja **povišenog rizika napada**, tada je ta područja potrebno učiniti prioritetnim za zaštitu. Na ovaj način vjerujemo da možemo dočekati 1.1.2023. godine i planirano uvođenje EUR-a relativno spremni sa zaštićenim većim brojem bankomata i spriječiti dodatan porast napada.

Osim navedenih izmjena Zakona o zaštiti novčarskih institucija smatramo da je potrebno **donijeti i Pravilnik o ispitivanju elektrokemijskih sustava zaštite bankomata ili dopuniti postojeći „Pravilnik o uvjetima i načinu ispitivanja elektrokemijskih sustava zaštite“ sa uvjetima za elektrokemijsku zaštitu bankomata**(postojeći je fokusiran na spremnike, dimne novčanice i elektrokemijske module). Na taj način će se osigurati da svi instalirani sustavi ujedno i pružaju najviši stupanj obojenja novčanica(100% novčanica i 20% površine) u slučaju svih vrsta fizičkih napada(uključujući plin i čvrsti eksploziv). Navedeno je važno i kako bi investitori mogli krenuti u nabavku i implementaciju sustava bez straha da instalirani sustav kasnije neće biti u skladu sa propisima.
PRIJEDLOZI: - Dopuniti Pravilnik o uvjetima i načinu ispitivanja elektrokemijskih sustava zaštite sa

PRIJEDLOG SE NE PRIHVAĆA.

Obzirom na velik broj bankomata na tržištu, postupku nabave zaštitne opreme, cijeni opreme, organizacijskim i drugim aktivnostima koje treba provesti za uspostavu mjera, rok od 5 godina za ugradnju sustava elektrokemijske zaštite je primijeren.

PRIJEDLOG SE NE PRIHVAĆA.

Dinamika uspostave mjera zaštite ovisi o prosudbi ugroženosti internih bankomata, te procjenama rizičnosti lokacija i drugih čimbenika ugroženosti, što provodi banka. Krajnji rok uspostave je unutar 5 godina od stupanja Zakona na snagu, te se isto može provesti u kraćem ili dužem periodu, ovisno o planiranoj dinamici koju određuje banka. Također, Ministarstvo može utjecati na dinamiku uspostave mjera već propisanom ovlasti iz članka 28. Zakona.

PRIJEDLOG SE DJELOMIČNO PRIHVAĆA.

Ukoliko se u opticaj uvode novi eksterni bankomati ili se zamjenjuju bankomati radi amortizacije, kvarova, zanavljanja opreme i sl., isti moraju biti za primjenu i korištenje, odnosno prije puštanja u pogon **odmah zaštićeni sustavom elektrokemijske zaštite.** Međutim, koji će eksterni bankomati biti prvi zaštićeni sustavom zaštite, ovisi o procjeni rizika koji sastavlja banka.

PRIJEDLOG SE DJELOMIČNO PRIHVAĆA.

Po donošenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti novčarskih institucija, provest će se pregled Pravilnika o uvjetima i načinu ispitivanja elektrokemijskih sustava zaštite, te ukoliko se utvrdi potreba, uskladiti njegove odredbe sa odredbama Zakona.

	<p>uvjetima za elektrokemijske sustave zaštite bankomata.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Propisati veličinu, slikovni i tekstualni sadržaj najlepnice kojim će označiti svaki zaštićeni bankomat kako bi se osigurala jednoobrazna i jasna poruka. 	<p>PRIJEDLOG SE NE PRIHVAĆA. Oznake elektrokemijske zaštite na bankomatima moraju biti vidljivo istaknute radi preventivnog upozorenja o zaštiti novca, dok se sama forma, veličina, mjesto označavanja i drugi detalji određuju prema odabiru banke. Na isti način je propisano za označavanje tehničke zaštite u poslovnicama (članak 16. st. 3. Zakona).</p>
2	<p>Hrvatski ceh zaštitara - strukovna zaštitarska komora PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI NOVČARSKIH INSTITUCIJA, Članak 7.</p> <p>Članak 7. stavak 1. Smatramo da je rok za uspostavljanje mjera elektrokemijske zaštite od 5 godina predugačak i da bi rok od 3 godine bio primjerjeniji. Problem je goruci, trend rasta je zastrašujući i na njega treba odgovoriti odmah, posebice prije uvođenja EUR-a. Ugroženi su ljudsko zdravlje i život koji nemaju cijenu.</p> <p>Članak 7. stavak 2. Smatramo da je potrebno propisati točnu dinamiku uspostavljanja mjera za svakog korisnika u postotku eksternih bankomata za svaku godinu do isteka određenog roka(npr. 33% godišnje ukoliko je rok 3 godine) sa prioritetom na najugroženije.</p> <p>Obaveza instalacije elektrokemijske zaštite prije puštanja u pogon za sve bankomate instalirane na novim lokacijama.</p> <p>Obaveza instalacije elektrokemijske zaštite odmah na sve bankomate koji zamjenjuju već napadnuti bankomat.</p>	<p>PRIJEDLOG SE NE PRIHVAĆA. Obzirom na velik broj bankomata na tržištu, postupku nabave zaštitne opreme, cijeni opreme, organizacijskim i drugim aktivnostima koje treba provesti za uspostavu mjera, rok od 5 godina za ugradnju sustava elektrokemijske zaštite je primjerjen.</p> <p>PRIJEDLOG SE NE PRIHVAĆA. Dinamika uspostave mjera zaštite ovisi o prosudbi ugroženosti internih bankomata, te procjenama rizičnosti lokacija i drugih čimbenika ugroženosti, što provodi banka. Krajnji rok uspostave je unutar 5 godina od stupanja Zakona na snagu, te se isto može provesti u kraćem ili dužem periodu, ovisno o planiranoj dinamici koju određuje banka. Također, Ministarstvo može, prema potrebi, utjecati na dinamiku uspostave mjera već propisanom ovlasti članka 28. Zakona.</p> <p>PRIJEDLOG SE PRIHVAĆA. Ukoliko se u opticaj uvode novi eksterni bankomati ili se zamjenjuju bankomati radi amortizacije, kvarova, zanavljanja opreme i sl., obzirom na odredbu članka 1. Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama zakona o zaštiti novčarskih institucija, koji se odnosi na obveze zaštite bankomata sukladno odredbi članka 7. stavak 1. točka 4. Zakona, isti moraju biti za primjenu i korištenje, odnosno prije puštanja u pogon odmah zaštićeni sustavom elektrokemijske zaštite. U tom smislu će se nadopuniti članak 7. Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti novčarskih institucija u kojem će se definirati obveza novčarskih institucija.</p> <p>PRIJEDLOG SE PRIHVAĆA. Ukoliko se u opticaj uvode novi eksterni bankomati uništeni prilikom počinjenja kaznenog djela, obzirom na odredbu članka 1. Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama zakona o zaštiti novčarskih institucija, koji se odnosi na obveze zaštite bankomata sukladno odredbi članka 7. stavak 1. točka 4. Zakona, isti moraju biti za primjenu i korištenje, odnosno prije puštanja u pogon odmah zaštićeni sustavom elektrokemijske zaštite. U tom smislu će se nadopuniti članak 7. Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i</p>

Obaveza instalacije elektrokemijske zaštite odmah na bankomate na geografskim područjima visoke ugroženosti(ukoliko je takve moguće identificirati iz dosadašnjih napada)

dopunama zakona o zaštiti novčarskih institucija u kojem će se definirati obveza novčarskih institucija.

**PRIJEDLOG SE NE PRIHVAĆA.
Koji će eksterni bankomati biti prvi zaštićeni sustavom zaštite, ovisi o procjeni rizika koji sastavlja banka.**

Suglasni:

Dalibor Jurić, načelnik Sektora općeg kriminaliteta i međunarodne policijske suradnje

Nikola Turkalj, načelnik Sektora za inspekcijske poslove

Sastavljeno: 04. 12. 2020.